

10.11.08.2016

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE LA BISBAL D'EMPORDÀ

IDENTIFICACIÓ DE LA REUNIÓ

Núm. de la sessió: 10/2016
Caràcter: Extraordinària
Data: 11.08.2016
Convocatòria: Primera
Hora d'inici: 21:00 hores
Hora d'acabament: 22:30 hores
Lloc: Sala de sessions de la Casa Consistorial

ASSISTENTS

Sr. Lluís Sais i Puigdemont	ERC-AM
Sr. David Baixeras i Marín	ERC-AM
Sra. Gemma Pascual i Fabrellas	ERC-AM
Sra. Carme Vall Clara	ERC-AM
Sr. Enric Marquès Serra	ERC-AM
Sr. Carles Puig Madrenas	CUP-PA
Sra. Maria Roure Fabré	CUP-PA
Sr. Josep Maria Castells Garangou	CUP-PA
Sra. Maria Teresa (Maite) Bravo Rodríguez	ICV-EUiA-E
Sr. Oscar Aparicio i Pedrosa	IpL-PSC-CP
Sra. Marta Carol Geronès	IpL-PSC-CP
Sr. Jordi Gasull Pujol	IpL-PSC-CP
Sra. Cristina Salvà Reca	IpL-PSC-CP
Sr. Xavier Font Galí	CxLB
Sra. Catalina (Cati) Vilà Teixidor	CxLB
Sra. Núria Cassanyes Borrell	CxLB
Sra. Núria Anglada Casamajor	CiU

Secretari

Josep Rovira i Jofre

QUÒRUM

Comprovat que el quòrum dels assistents, compleix allò que estableix l'article 98.c) del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (i es manté durant la sessió), el Sr. alcalde obre la sessió, declarada pública, per tractar els assumptes inclosos en l'ordre del dia de la convocatòria.

ORDRE DEL DIA

Part resolutiva:

Únic.- Aprovar la moció dels grups municipals del PSC-CP, CxLB i CiU respecte a la qualitat de l'aigua.

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ I ACORDS:

Seguidament es procedeix a entrar en el primer punt de l'ordre del dia.

Part resolutiva:

Únic.- Aprovar la moció dels grups municipals del PSC-CP, CxLB i CiU respecte a la qualitat de l'aigua.

El dijous dia 4 d'agost de 2016 ens vam assabentar que en les anàlisis practicades a les aigües que serveixen per abastar a la nostra ciutat, s'hi han detectat dos productes fitosanitaris, en quanties superiors a les permeses legalment. Concretament Diuron en una concentració de 0,19 microgram/l i de Terbutilazina en una concentració de 0,53 microgram/l; la concentració d'ambdues substàncies està per sobre del valor permisible segons normativa estatal, que l'estableix en 0,1 microgram/l.

Aquell mateix dia se'ns va comunicar que divendres dia 5 es repartiria un ban d'alcaldia per comunicar que l'aigua d'abastament de la xarxa pública de la Bisbal no és apta per al consum, ni tampoc per cuinar aliments.

A final del matí el citat ban es va penjar al web municipal i hores més tard al facebook de l'Ajuntament.

El divendres al matí el diari de Girona es va fer ressò d'aquesta circumstància i textualment explicà: "L'alcalde va exposar que ahir van rebre la comunicació de Sorea d'aquesta analítica, el segon control després que un primer ja donés valors d'excés de presència d'herbicides. Sais va precisar que, en aquesta segona analítica, els valors de concentració havien disminuït".

El passat divendres 5 d'agost de 2016 es va començar el repartiment del ban informant del nivell de toxicitat i que l'aigua no era apta per al consum humà. A la tarda, però, faltava encara el repartiment a molts barris i sectors de la ciutat.

Els regidors signants entenem que és molt greu la manca d'informació i opacitat cap als regidors i, especialment, cap a la població, ocultant durant un temps que l'aigua de xarxa no era apta per al consum i posant innecessàriament en risc als bisbalencs/ques.

Així mateix, lamentem que per part de l'alcalde o la regidora de Sanitat no s'ha donat cap més informació en relació als motius de la intoxicació de la xarxa d'abastament d'aigua, les mesures per retornar als nivells de seguretat de l'aigua de xarxa, ni que tampoc s'hagi previst el repartiment d'aigua potable als ciutadans, ni concretat cap mesura de reparació econòmica pels perjudicis als usuaris de la xarxa d'abastament.

Per tot això proposem al Ple:

- Que de forma immediata es posi a disposició de tots els ciutadans i especialment dels col·lectius vulnerables amb dificultats econòmiques o dificultats físiques (per malaltia, mobilitat reduïda...), el repartiment d'aigua potable mitjançant camions cisterna, o qualsevol altre mitjà que garanteixi la prestació adequada d'aquest servei.
- Reprovar l'actuació del govern municipal en amagar a la ciutadania durant uns dies, l'existència d'anàlisis de l'aigua que determinaven que no era apta per al consum humà, posant en risc la salut pública.
- Que s'adoptin mesures urgents per restablir la qualitat de l'aigua en xarxa del municipi de la Bisbal.
- Que es prenguin mesures permanents com la utilització única o principal de la planta de Fontanilles finançada parcialment amb recursos de l'Ajuntament de la Bisbal d'Empordà.
- El compromís del govern municipal de gestionar la compensació en la

factura de l'aigua de les despeses extraordinàries assumides pels ciutadans pel deficient servei prestat i per la manca de qualitat de l'aigua.

- Obrir expedient informatiu i/o col·laborar amb el Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, en l'esclariment dels fets, l'origen de la contaminació de l'aqüífer i depurar responsabilitats civils i criminals als responsables de la contaminació.
- Que es posin a disposició de la ciutadania de la ciutat totes les dades que hi ha fins al moment respecte a les anàlisis de l'aigua d'abastament, així com, que es demani informe als serveis tècnics de la Junta Central d'Aigües Baix Ter de la que en forma part l'Ajuntament de la Bisbal.
- Que es garanteixi que a partir d'aquesta data, les dades de les anàlisis es penjaran en temps real al web municipal, i en cas que qualsevol dels paràmetres superi els límits establerts a la normativa, se'n donarà compte immediat a la població, a través dels mitjans de comunicació locals, mitjançant bans d'alcaldia a repartir en un termini màxim de 24 hores des de la comunicació de les anàlisis, i amb els mitjans tecnològics personalitzats que l'Ajuntament es compromet a instaurar abans de final del 2016.

INTERVENCIONS:

Sra. Anglada.- Vull aclarir que en cap moment culpabilitzem el govern d'aquesta problemàtica però sí critiquem la gestió feta fins a dia d'avui. D'entrada el 22 de juliol vostès tenen coneixement d'unes analítiques que posen en coneixement de Sanitat. I el Departament de Sanitat els recomana fer una segona analítica de la qual tenen els resultats el dia 3 d'agost. Sent un tema de sanitat i seguretat pública es podia haver exigint més rapidesa en fer aquesta segona analítica. Vostès manifesten que aquests nivells no tenen cap risc per la salut però a la ciutadania tenim gent que està amb tractament de radioteràpia o quimioteràpia i no donar la oportunitat que puguin decidir si volen o no beure l'aigua em sembla una irresponsabilitat. Aquesta informació no s'havia d'allargar gairebé 15 dies. Durant aquests 15 dies tampoc es va fer gaire res ja que el ban es prepara el dia que tenen la confirmació de les segones analítiques. Tampoc han fet cap previsió de com es gestionaria el repartiment de l'aigua, la gestió de la informació...Han tingut temps per preparar totes les accions que s'havien de dur a terme.

Pregunta quan es van posar en contacte amb Protecció Civil per fer aquest repartiment. Llavors des de Serveis Socials van prioritzar els seus usuaris assidus. Dintre de la Bisbal també tenim molts ciutadans que no son usuaris de Serveis Socials però tenen una problemàtica econòmica. Aquests com se'ls té en compte?

Llavors el dia que van començar a repartir el Ban ja podien haver començat amb el repartiment d'aigua. A la xerrada també se'ns va dir que hi hauria un abaratiment del rebut de l'aigua. De quina manera es farà? Les persones que reben aquesta aigua també se'ls bonificarà? Ho tenen en compte tot això o ho estan improvisant?

Al diari he llegit que la regidora comentava que el repartiment de l'aigua es faria extensiu a tothom de la Bisbal qui ho demanés. No he trobat res a la pàgina web.

Han donat una imatge d'improvisació i manca d'informació. A part de la no actuació.

Exigeixo que hi hagi una informació més clara.

A vegades d'una desgràcia hi ha gent que fa negoci. Darrerament hi ha gent que ha rebut trucades d'empreses que fan analítiques d'aigua, o venen màquines, etc. Amb aquesta situació és fàcil "enganxar" a la gent perquè està preocupada.

No tothom mira les xarxes socials i les webs per tant, haurien de garantir el 100% que tothom rebut la informació ja que tampoc no ha arribat el ban a totes les cases.

Crec que seria el moment de crear uns protocols per si es torna a donar el cas que, per desgràcia, ens van dir els tècnics que pot passar.

Sr. Font.- Aquesta moció la vam entrar dilluns però la vam avançar a l'equip de govern el dissabte a la tarda. A dia d'avui encara no sabem el dia que es va prendre la 1a mostra ni

els resultats. Els resultats que estan penjat a la web és de la segona mostra presa. Però el més important és saber quin dia es va prendre la primera mostra. No sabem si l'ajuntament en té constància. (llegeix text de la moció)

Comenta que al ple del mes de juliol ells ja van preguntar sobre l'aigua. Des del 22 de juliol, ja sabien que l'aigua era contaminada i no ho comuniquen fins el 4 d'agost. L'excusa era que esperaven una segona analítica que encara no sabem quin dia es va prendre la mostra. Haurien d'haver "apretat" a Sanitat i començar a prendre mesures. Com a mínim haurien d'haver avisat a la població i dir-los que unes analítiques donaven uns nivells d'herbicides que podrien fer l'aigua no apte pel consum. I en tot cas, recomanar no consumir-ne fins esperar els resultats de la segona analítica. No em digui que Sanitat li marcava el tempo perquè l'últim responsable dels ciutadans de la Bisbal és vostè. Van gestionar malament el temps i el contingut de la informació. També manca de transparència a la informació del ban. Informació incompleta perquè no es diu si és apta pels animals i si es poden rentar fruites i verdures o rentar dents...tampoc es diuen les mesures que es prendran per solucionar-ho.

La informació incompleta ha alarmat molt a la població. I això es va comprovar a la xerrada del dimarts passat que s'ha donat la culpa als pagesos.

També han fallat en no prendre mesures ràpides per subministrar aigua potable a la població. I sobretot han fallat en la comunicació.

Els productes trobats a l'aigua són cancerígens i no s'han de consumir. Han amagat informació a l'oposició i als ciutadans.

CxLB oferim el nostre suport per trobar una solució al problema sempre i quan tinguem la mateixa informació que l'equip de govern i en el mateix moment.

Sr. Aparicio.- Nosaltres tampoc considerem que l'ajuntament tingui la culpabilitat dels fons sinó de la gestió feta.

Un govern es veu com gestiona quan hi ha situacions de crisi. Nosaltres el mateix dia que ens assabentem de la problemàtica ja consensuem, amb la resta de grups de l'oposició, presentar una moció per la manca d'informació i mesures que hi havia. Vostès ens diuen que tenen les dades el 22 de juliol però enlloc hi consta la data ni el document que acrediti quan en va tenir coneixement l'Ajuntament. És evident que s'ha d'avisar a la població des del primer moment, no és de rebut tenir a la població desinformada 15 dies. Vaig comprovar el protocol d'actuació de sanitat per saber si era la manera normal de fer. I els protocols estableixen que en el mateix moment que es comprova que l'aigua supera els valors es declara l'aigua no apta pel consum i s'ha d'informar a la població. Ens han tractat com a nens petits amagant la informació i no pas com a ciutadans responsables. S'havia d'haver informat per què cada ciutadà actués segons el seu propi criteri. L'obligació de l'alcalde i de l'equip de govern és pels seus ciutadans. Si Sanitat li demana que no ho faci públic el que ha de fer és dir-ho perquè ells no donen la cara i l'alcalde sí. Qui té la responsabilitat és vostè.

També han dit que aquests nivells no tenen una afectació per la Salut però està clar que tota la normativa estableix un límit i l'obligació de les directives europees d'informar en tot moment als ciutadans de la qualitat de l'aigua. I el fet, que els valors europeus siguin inferiors al de l'OMS o a d'altres països no és excusa.

El que no té cap disculpa és que durant aquests dies que ho sabien no s'hagués treballat amb mesures.

El ban el preparen el mateix dia 4 d'agost i molta gent l'ha rebut del 5 al 9 d'agost. Això no és de rebut.

Tampoc es va preveure la xerrada ho va fer a partir del dia 4. I tampoc van preveure cap tipus de mesura per paliar els efectes als bisbalencs. Van actuar amb total improvisació.

Aquestes crisis demostren la capacitat del govern, i s'ha demostrat que aquest govern no ha tingut capacitat de gestió de la crisi, però també tenen la part positiva que permeten aprendre dels errors. Aquesta moció que portem a aprovació parla d'una sèrie de mesures

que s'haurien d'aplicar però també parla del futur. Almenys ha servit per esperonar l'actuació del govern. Demana que no s'amagui informació a l'oposició. Demana un votació separada per punt.

Sra. Bravo.- Ha estat una situació sobrevinguda. La improvisació prové d'aquesta circumstància sobrevinguda. En cap cas hi ha hagut premeditació. Des del moment que hi hagut un ban s'ha començat a treballar senes aturar. Potser sí hem hagut d'improvisar però aquí no només hi ha una contaminació de l'aigua sinó també comunicativa, cosa que ha generat molt d'alarmisme. També vull completar les informacions perquè no se'ns va deixar explicar les qüestions a la sessió informativa. En relació a l'operatiu pel tema de l'aigua, la primera conversa amb protecció civil la vam tenir el divendres. La resposta per part d'ells va ser afirmativa i es va començar a planificar. El repartiment es va enfocar cap a Càritas i Creu Roja perquè son entitats localitzades que tenen operatius i espais adients per fer-ho.

Aquestes qüestions requereixen un rodatge i tothom es capaç d'entendre-ho. La improvisació també ve determinada per la manca d'un protocol. Ja vam tenir un episodi semblant amb els nitrats i aquest protocol ja hauria d'estar elaborat. La quantitat que s'està distribuint és una mesura de 2 litres per adult i dia i 1 litre i mig per infant i dia i s'està fent un repartiment els dimecres a Càritas, un altre els divendres a través de Creu Roja i Protecció Civil està elaborant l'operatiu per poder localitzar les persones que ho necessiten i que ho demanin per portar l'aigua als domicilis de les persones grans. Tenim un llistat d'unes 500 persones més grans de 70 anys i parelles que també tots dos tenen més de 70 anys. Si tinguéssim més personal a l'ajuntament segurament hauríem arribat abans. I totes les persones que formen part de l'equip de govern puc fer constar que hem treballat en la resolució d'aquesta qüestió dia a dia. Referent a la moció s'ha presentat la possibilitat de consensuar amb altre punts proposta per l'equip de govern sempre i quan es retirin els punts que tenen com a única motivació la crítica. Vosaltres poden criticar però nosaltres no hi votarem a favor. Si fossin qüestions relacionades amb la casuística i amb les solucions ho podríem haver fet. No vau voler neutralitzar aquesta moció perquè fos una declaració institucional del Ple de la Bisbal i és una pena perquè la ciutadania es mereix una resposta responsable per part de tots els càrrecs electes.

Sr. Castells.- Penso que negueu la major. Heu fet un discurs a partir d'una dada que no es correspon amb la realitat. És un problema de ciutat. Es parteix d'una dada errònia, es va agafar una mostra d'un pou que surt malament i no s'agafa una segona mostra del pou sinó una primera mostra de l'aigua de xarxa. I no només quan digueu que diu la llei que s'ha d'agafar una segona mostra en menys de 48 hores. La primera vegada que surt una mostra de xarxa malament automàticament surt un ban declarant l'aigua no apta pel consum. El protocol a seguir d'acord amb la llei és claríssim. A partir d'aquí la irresponsabilitat brutal de tots els grups a les xarxes socials fa fredar. S'han fet afirmacions gravíssimes com intoxicar, enverinar....El Departament de Salut va declarar claríssimament que no hi havia un risc per la salut. Arribar a dir que enverinem a la població no m'estranya que la gent s'alteri. I així va anar la sessió informativa. Crec que s'ha jugat amb la salut de les persones desinformant. Jo soc responsable de comunicació a l'equip de govern i potser sí no hem actuat amb a celeritat però tots volem respostes ràpides. El ban va sortir dijous i la sessió es va organitzar per dimarts intentant fer venir tots els representants de les administracions. Aquesta ciutat va patir fa anys un tema de nitrats, també hi podia haver un protocol fet. El protocol el farem ara entre tots. Que cadascú assumeixi la responsabilitat que té d'exaltar a la gent. Només amb autocrítica hi ha credibilitat. Després que el Departament de Salut digués públicament que no hi havia cap risc per la salut cap grup va ser capaç de disculpar-se. Podem discrepar amb la gestió feta però aquí un tema de ciutat s'ha convertit amb un afer polític i heu anat a fer mal. I el tot que avui teniu us ho haguéssim agraït en el moment que es va passar el ban. Després del ban vau fer sang i vau crear alarmisme.

Potser sí s'ha trigat que el ban arribi a tot arreu però estudiarem què ha passat i mirarem que no torni a passar.

I encara que tinguem aigua potable hem de buscar respostes i solucions pels pous de la Bisbal.

Heu estat més preocupats de comunicar a través de les xarxes socials que amb l'equip de govern.

Sra. Pascual.- S'ha dit que estàvem improvisant que si nosaltres havíem de declarar aigua no apta encara que salut no ho fes...sóc la regidora de Salut i mai hagués posat en risc la salut de les persones. Com ja s'ha dit, la primera analítica es va fer en un pou i la segona analítica és la d'aigua de xarxa a partir de la qual el Departament de Salut pot establir si l'aigua és apte o no. I aquesta ens arriba el dia 3 d'agost i automàticament el dia 4 es va fer el ban. Amb menys de 24 hores, es fa el repartiment de 4500 bans, s'arriba a Castell d'Empordà i Sant Pol i finalitza el dilluns. La Sra. Anglada ha comentat que no el va rebre però jo tinc constància que en aquell carrer va arribar. Ja demanarem què ha passat. Jo vaig parlar amb l'empresa i vaig dir que arribés a cada casa, inclús les illades. Hi ha un protocol establert per l'Agència de Salut Pública i en el moment que a nosaltres ens ho notifiquen ho hem fet i coordinats amb el poble veí de Forallac. S'ha intentat polititzar un tema que no és de rebut. Heu jugat a "hundir la flota" i no mirar pel bé dels ciutadans. L'Ajuntament no pot decidir si l'aigua és apta o no apta pel consum tal i com estableix l'article 17 del RD 140/2003. (El llegeix).

També s'ha dit que no hi havia data de la mostra i això és impossible. No podeu dir coses que no són. Tot queda recollit en aquest Real Decret.

S'ha parlat d'aigua blanquinosa, això no té res a veure amb el que parlem. L'aigua sortia blanca per un tema de calç i temperatura.

I per acabar a les xarxes s'han dit moltes bestieses i coses que no pertoquen, del 22 de juliol al 4 d'agost no passen 3 setmanes. I això s'ha posat a les xarxes socials. Tres setmanes bevent aigua enverinada! Aquí tots hem de fer un acte de responsabilitat.

Sr. Alcalde.- La política té formes de fer curioses però hi ha temes que cal un sentit comú i autocrítica. Nosaltres també hem de fer autocrítica de com ho hem fet però és una situació nova que no teníem antecedents. Hi ha una data amb què es troba amb uns valors de plaguicides més alts en els pous i després Sanitat demana la primera analítica en boca i determina que aquesta aigua no és apte. A partir d'aquí potser sí la comunicació podria haver estat millor. Però no és una papereta fàcil i ens hem arremangat per intentar minimitzar. Perquè la paraula contaminada per si sola ja crea una alarma que difícilment la pots controlar.

També s'ha de dir que del consum que tenim els ciutadans d'aigua el percentatge que hi ha de beure i cuinar no arribar al 10%. És ínfim. Gastem més amb les dutxes, rentaplats, rentadores, regadiu...i això està estudiat. Tots bevem de l'aixeta?

El dramatisme que s'ha intentat generar. És evident que el ciutadà no rep el servei al 100% però treballem perquè això no torni a passar. El que us puc garantir és que estem treballant per tenir una solució immediata a l'espera de la definitiva. Tots ens pensàvem que el Pou de Fontanilles era la solució definitiva per quantitat i qualitat i no ho és.

El gest de confiança hi ha de ser de tots plegats. Jo la vaig tenir amb vosaltres i vosaltres la vau fer servir per criticar.

Sra. Anglada.- Ja sabem que el consum propi per beure és mínim. Però el problema el tenim quan hem d'anar al supermercat a comprar aigua per cuinar i també hi ha gent que en beu de l'aixeta: No hi podem treure ferro, el problema hi és.

Pel que fa a les xarxes socials espero que tothom actuï igual quan a vegades se'ns critica a nosaltres també.

Pel que fa a la moció ens hem ajuntat tots els grups no per un tema polític sinó per un tema de responsabilitat i si no hem pogut consensuar la moció que heu presentat vostès és perquè el sentit nostre de la moció inicial era posar de manifest que no estàvem d'acord amb la gestió feta.

No estem qüestionant si Sanitat o ajuntament ha de declarar l'aigua apta sinó els terminis. No podien accelerar el termini des de la primera analítica de pou fins a l'altra de xarxa? Amb aquest tema no s'hi pot jugar.

Tampoc no acabo d'entendre si tothom de la Bisbal tindrà accés a l'aigua embotellada.

Sra. Bravo.- Tothom qui ho demani.

Sr. Font.- Comenta que hi ha una analítica no datada. El primer que s'equivoca que diu una segona analítica és el Sr. Alcalde. La regidora de serveis socials ha afirmat que hi ha hagut improvisació. La moció que presenta l'equip de govern si la presenten el proper mes de setembre hi votarem a favor. Però les dues mocions no tenen res a veure.

Podria haver recomanat si no podia declarar l'aigua no apta.

Sr. Aparicio.- Hem marxat del tema principal de la moció. Nosaltres a la Junta de Portaveus de dilluns ja vam dir que estem a disposició del govern i de la ciutadania pel que calgui.

Aquesta moció no ha estat aprovada amb la següent votació:

EN CONTRA: ERC-CUP-ICV

A FAVOR: PSC-CxLB-CIU

I, sense altres assumptes a tractar, el president aixeca la sessió, de la qual, com a secretari, estenc aquesta acta.

L'alcalde

El secretari

DILIGÈNCIA.-

La present acta, transcrita en paper segellat per la Generalitat de Catalunya, números xxxxxx a xxxxxxxxxxxx, ha estat aprovada en sessió del Ple del dia

Ho certifico

El secretari